

Downloaded via the EU tax law app / web

WYROK TRYBUNA?U (pierwsza izba)

z dnia 2 czerwca 2016 r. (*)

Odes?anie prejudycjalne – Swobodny przep?yw kapita?u – Art. 63 TFUE – Opodatkowanie dochodów funduszy emerytalnych – Odmienne traktowanie funduszy emerytalnych b?d?cych rezydentami i funduszy emerytalnych nieb?d?cych rezydentami – Rycza?towe opodatkowanie funduszy emerytalnych na podstawie fikcyjnego dochodu – Pobranie podatku u ?ród?a od dochodów z dywidend otrzymanych przez fundusze emerytalne nieb?d?ce rezydentami – Porównywalno??

W sprawie C?252/14

maj?cej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, z?o?ony przez Högsta förvaltningsdomstolen (naczelny s?d administracyjny, Szwecja) postanowieniem z dnia 20 maja 2014 r., które wp?yn??o do Trybuna?u w dniu 23 maja 2014 r., w post?powaniu:

Pensioenfonds Metaal en Technie

przeciwko

Skatteverket,

TRYBUNA? (pierwsza izba),

w sk?adzie: A. Tizzano, wiceprezes Trybuna?u, pe?ni?cy obowi?zki prezesa pierwszej izby, F. Biltgen, E. Levits (sprawozdawca), M. Berger i S. Rodin, s?dziowie,

rzecznik generalny: M. Szpunar,

sekretarz: C. Strömholm, administrator,

uwzgl?dniaj?c pisemny etap post?powania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 21 maja 2015 r.,

rozwa?ywszy uwagi przedstawione:

- w imieniu Pensioenfonds Metaal en Techniek przez F. Boulogne'a oraz G. Anderssona, adwokat,
- w imieniu rz?du szwedzkiego przez A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren, K. Sparrman, L. Swedenborga, E. Karlssona oraz F. Sjöwalla, dzia?aj?cych w charakterze pe?nomocników,
- w imieniu rz?du niemieckiego przez T. Henzego oraz K. Petersen, dzia?aj?cych w charakterze pe?nomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej przez J. Enegrena, W. Roelsa oraz C. Tufvesson, dzia?aj?cych w charakterze pe?nomocników,

po zapoznaniu si? z opini? rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 10 wrze?nia 2015 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 63 TFUE.
- 2 Wniosek ów został złożony w ramach sporu pomiędzy Pensioenfonds Metaal en Techniek (zwanym dalej „PMT”), funduszem emerytalnym z siedzibą w Niderlandach, a Skatteverket (organem podatkowym) w przedmiocie podatku od dywidend zapłaconego przez ten fundusz w Szwecji za lata 2002-2006.

Szwedzkie ramy prawne

Uregulowanie dotyczące funduszy emerytalnych

- 3 Paragraf 9 lagen (1967:531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m. [ustawy (1967:531) o ochronie zobowiązań emerytalnych i innych kwestiach, zwanej dalej „ustawą o ochronie zobowiązań emerytalnych”] definiuje fundusze emerytalne jako fundusze utworzone przez pracodawców wyłącznie w celu zagwarantowania wykonania zobowiązań emerytalnych wobec pracowników i ich spadkobierców.
- 4 Zgodnie z § 12 wspomnianej ustawy fundusze emerytalne objęte są wyraźnym zakazem zobowiązania się do wypłacania świadczeń emerytalnych i nie dokonują takież wypłat emerytur. Zadaniem funduszu emerytalnego jest wyłącznie zarządzanie kapitałem, który pracodawca mu przekazał, i zagwarantowanie, że zobowiązania emerytalne tego ostatniego będą mogły zostać wykonane.
- 5 Zobowiązania funduszy emerytalnych gwarantują spełnienie zobowiązań emerytalnych pracodawcy są zobowiązaniami długoterminowymi. Na mocy § 10 ustawy o ochronie zobowiązań emerytalnych aktywa funduszu emerytalnego powinny zostać zainwestowane w sposób pozwalający na prawidłowe rozłożenie ryzyka w celu jak najlepszego i ostrożnego zarządzania interesami tych, którzy są zależni od instytucji. Fundusze emerytalne powinny przestrzegać zaleceń dotyczących inwestowania zgodnych z wymogami przewidzianymi przez przepisy i ogólne wytyczne Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om placeringsriktlinjer och konsekvensanalys för institut som driver tjänstepensionsverksamhet, FFF 2011:16 (państwowej inspekcji instytucji finansowych dotyczącej zaleceń inwestycyjnych i analizy wpływu instytucji prowadzących działania w zakresie pracowniczych programów emerytalnych).
- 6 Fundusze emerytalne stanowią część wybranych przez Królestwo Szwecji sposobów tworzenia i zabezpieczenia systemu emerytalnego. W celu zagwarantowania wypełniania zobowiązań emerytalnych można takież nabyć ubezpieczenia na życie lub utworzyć rezerwy w księgach rachunkowych i powołać je z zabezpieczeniem kredytu będą gwarancją gminy lub państwa.

Opodatkowanie funduszy emerytalnych będących rezydentami

- 7 Osoby prawne podlegające nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w Szwecji są zobowiązane do zapłaty podatku dochodowego na mocy inkomstskattelagen (1999:1229) [ustawy (1999:1229) o podatku dochodowym, zwanej dalej „ustawą o podatku dochodowym”], który dotyczy w szczególności zysków kapitałowych, dywidend oraz odsetek.
- 8 Niemniej na mocy § 2 ust. 2 akapit pierwszy pkt 3 znajdującego się w rozdziale 7 ustawy o podatku dochodowym fundusze emerytalne są całkowicie zwolnione z przewidzianego tam

obowi?zku podatkowego. Wspomniana ustawa odsy?a w tym wzgl?dzie do przepisów dotycz?cych podatku od dochodów kapita?owych znajduj?cych si? w lagen (1990:661) om avkastningskatt på pensionsmedel [ustawie (1990:661) o podatku od dochodów uzyskiwanych przez emerytalne fundusze inwestycyjne, zwanej dalej „ustaw? o podatku od dochodów uzyskiwanych przez emerytalne fundusze inwestycyjne”].

9 Zgodnie z § 2 ustawy o podatku od dochodów uzyskiwanych przez emerytalne fundusze inwestycyjne, szwedzkie fundusze emerytalne i zak?ady ubezpiecze? na ?ycie musz? uiszcza? podatek od dochodu kapita?owego, który stanowi podatek zrycza?towany maj?cy na celu opodatkowanie bie??cych dochodów osi?ganych z oszcz?dno?ci emerytalnych, a na mocy §§ 3–8 rzeczonej ustawy podstawa tego podatku jest obliczana dwuetapowo.

10 W pierwszej kolejno?ci nale?y obliczy? podstaw? kapita?ow?, na któr? sk?ada si? warto?? aktywów funduszu emerytalnego z pocz?tku roku pomniejszona o warto?? zobowi?za? z tego okresu. Zdaniem rz?du szwedzkiego fundusze emerytalne ? na mocy § 11 ust. 4 ustawy o ochronie zobowi?za? emerytalnych ? mog? zawrze? umow? po?yczki jedynie w celu zaspokojenia ich tymczasowych potrzeb w zakresie p?ynno?ci i to tylko pod warunkiem, ?e kwota po?yczki jest wyra?nie niska w stosunku do rozmiaru zak?adu ?wiadcze? emerytalnych.

11 W drugiej kolejno?ci zrycza?towany dochód uzyskiwany z tego kapita?u, czyli podstaw? opodatkowania, ustala si?, mno??c podstaw? kapita?ow? przez ?rednie oprocentowanie obligacji skarbowych z roku poprzedzaj?cego dany rok podatkowy. Zgodnie z § 9 ustawy o podatku od dochodów uzyskiwanych przez emerytalne fundusze inwestycyjne podatek od dochodów kapita?owych nak?adany jest w wysoko?ci 15% tak obliczonej podstawy.

12 Ów podatek od dochodów kapita?owych nak?ada si? na szwedzkie fundusze emerytalne i zak?ady ubezpiecze? na ?ycie, a tak?e na zagraniczne zak?ady ubezpiecze? na ?ycie i zak?ady dzia?aj?ce w zakresie pracowniczych programów emerytalnych, które posiadaj? sta?y zak?ad w Szwecji, oraz, wed?ug s?du odsy?aj?cego, podatek ten ma celu obj?cie wszystkich form oszcz?dno?ci emerytalnych jednolitym zrycza?towanym podatkiem. Mechanizm ten stosuje si? zarówno do opodatkowania dochodów z indywidualnych oszcz?dno?ci emerytalnych, polis ubezpieczeniowych z funduszem emerytalnym, polis posagowych, a tak?e z innego kapita?u emerytalnego.

Opodatkowanie funduszy emerytalnych nieb?d?cych rezydentami

13 Na mocy §§ 1 i 4 kupongskattelagen (1970:624) [ustawy (1970:624) o podatku od dywidend, zwanej dalej „ustaw? o podatku od dywidend”] dywidendy otrzymywane przez zagraniczne osoby prawne z tytu?u akcji w szwedzkich spó?kach akcyjnych lub udziałów w szwedzkich funduszach inwestycyjnych opodatkowane s? w Szwecji podatkiem pobieranym u ?ród?a.

14 Zgodnie z § 5 wspomnianej ustawy podatek od dywidend wynosi 30% warto?ci wyp?aconych dywidend. Na mocy umowy podatkowej zawartej pomi?dzy Królestwem Szwecji a Królestwem Niderlandów stawka podatku od dywidend wyp?aconych mi?dzy tymi dwoma pa?stwami cz?onkowskimi nie powinna jednak przekracza? 15 % warto?ci brutto tych dywidend.

Post?powanie g?ówne i pytanie prejudycjalne

15 W latach 2002–2006 PMT otrzymywa?o od szwedzkich spó?ek akcyjnych dywidendy, od których zosta? pobrany podatek u ?ród?a w wysoko?ci 15%, odpowiadaj?cy ??cznej kwocie 20 957 836 koron szwedzkich (SEK) (oko?o 2 262 861 EUR).

16 W grudniu 2007 r. PMT wystąpiło do szwedzkiego organu podatkowego z wnioskiem o zwrot pobranego podatku od dywidend ze względu na to, że pobieranie tego podatku narusza zasady Unii w zakresie swobodnego przepływu kapitału. PMT podniosło, że powinno być traktowane jako fundusz podlegający opodatkowaniu zgodnie z ustawą o podatku od dochodów uzyskiwanych przez emerytalne fundusze inwestycyjne i w związku z tym podlega bardziej korzystnemu opodatkowaniu. Uważa ono, że różnica w opodatkowaniu będzieca rezultatem zastosowania ustawy o podatku od dochodów uzyskiwanych przez emerytalne fundusze inwestycyjne i ustawy o podatku od dywidend nie znajduje uzasadnienia.

17 Szwedzki organ podatkowy oddalił wniosek PMT. W konsekwencji PMT złożyło do Länsrätten i Dalarnas län (rejonowego sądu administracyjnego w Dalarnie, Szwecja) skargę, która również została oddalona.

18 W wyniku apelacji wniesionej przez PMT Kammarrätten i Sundsvall (apelacyjny sąd administracyjny w Sundsvall, Szwecja) orzekł, że, po pierwsze, nie zostało wykazane, że PMT zostało opodatkowane w sposób mniej korzystny niż równoważne szwedzkie fundusze emerytalne i, po drugie, nie ustalono także, że różne systemy opodatkowania mają charakter dyskryminujący.

19 PMT wniosło skargę kasacyjną do Högsta förvaltningsdomstolen (naczelnego sądu administracyjnego, Szwecja), podnosząc, że systematyka uregulowania krajowego w zakresie opodatkowania funduszy emerytalnych jest dyskryminująca. Podatek od dochodów kapitałowych nie zastępuje jedynie podatku od dywidend, lecz także podatek od zysku z tytułu zbycia i podatek od odsetek, a wysokość podatku od dywidend wypłaconych na rzecz szwedzkich funduszy emerytalnych jest znacząco niższa od wysokości formalnie pobranego podatku od dochodów kapitałowych. Ze względu na to, że zagraniczne fundusze emerytalne podlegają opodatkowaniu brutto w postaci podatku od dywidend bezpośrednio pobieranego w chwili wypłaty dywidend, nie mogą one skorzystać także z wyrównania w czasie osiąganego dzięki zastosowaniu metody ryczałtowej.

20 Ponadto obliczanie podatku od dochodów kapitałowych mającego zastosowanie do funduszy emerytalnych będących rezydentami pozwala na odliczenie zobowiązań finansowych, podczas gdy brak jest takiej możliwości w przypadku podatku u źródła, któremu podlegają fundusze emerytalne będące akcjonariuszami i niebędące rezydentami.

21 Wreszcie podczas gdy pobranie u źródła podatku następuje w chwili wypłaty dywidend, podatek od dochodów kapitałowych jest obliczany i pobierany w roku następującym po wypłacie dywidend, co stawia fundusze emerytalne niebędące rezydentami w niekorzystnej sytuacji w zakresie płynności finansowej.

22 Szwedzki organ podatkowy uważa, że krajowy system podatkowy przewiduje dwa odmienne sposoby opodatkowania i nie wprowadza dyskryminacji. Rzeczywiste opodatkowanie dywidend wypłaconych na rzecz funduszy emerytalnych będących rezydentami odpowiada opodatkowaniu podatkiem u źródła pobranego na mocy umów podatkowych dotyczących dywidend wypłaconych funduszom emerytalnym niebędącym rezydentami. Ponadto, system stosowany wobec funduszy emerytalnych niebędących rezydentami może być bardziej korzystny, po pierwsze, wskutek zmiany w zakresie zysku z obligacji skarbowych i, po drugie, z tego powodu, że opodatkowanie następuje tylko w razie rzeczywistej wypłaty dywidend, podczas gdy fundusze emerytalne będące rezydentami co roku uiszczają podatek od dochodów kapitałowych. Koszty, o które fundusz emerytalny będący rezydentem może ewentualnie pomniejszyć podstawę opodatkowania z racji uwzględnienia ich zobowiązań przy obliczaniu podstawy kapitałowej, nie odnoszą się do otrzymanych dywidend i nie istnieje żadne zobowiązanie bezpośrednio związane z

dywidendami z kapitału zainwestowanego w Szwecji. Fundusze emerytalne będące rezydentami państwa podatek dochodowy z góry w postaci miesięcznych zaliczek na podatek i nie korzystają w związku z tym z żadnych korzyści w zakresie polityki finansowej.

23 Sąd odsyłający potwierdza, że system podatkowy mający zastosowanie do funduszy emerytalnych zależy od tego, czy fundusze te są rezydentami na terytorium państwa, i że nominalna stawka podatku rozpatrywana w sprawie przed tym sądem wynosi 15% zarówno dla podatku od dochodów kapitałowych, jak i dla podatku od dywidend.

24 Sąd ten wyjaśnia również, że podatek od dochodów kapitałowych opiera się na fikcyjnym dochodzie, co oznacza, że pod względem metody obliczania podstawy opodatkowania dla podatku od dochodów kapitałowych opodatkowanie może być bardziej korzystne w niektórych latach dla akcjonariuszy (udzieltowców) będących rezydentami, podczas gdy w innych latach wynik opodatkowania tych akcjonariuszy (udzieltowców) może być z kolei mniej korzystny w stosunku do wyniku opodatkowania akcjonariuszy (udzieltowców) niebędących rezydentami. Sąd ten zauważa, że podatek od dochodów kapitałowych jest pobierany corocznie bez względu na to, czy dywidendy zostały wypłacone. Ponadto, sąd odsyłający wskazuje, iż podniesiono przed nim, że systematyka uregulowania krajowego w zakresie opodatkowania funduszy emerytalnych jest dyskryminująca, zwłaszcza że względu na to, że zmniejszenie podstawy opodatkowania o straty finansowe jest możliwe przy obliczaniu podstawy podatku od dochodów kapitałowych oraz że moment pobrania podatku może prowadzić do niekorzystnej sytuacji dla polityki finansowej funduszy emerytalnych niebędących rezydentami.

25 W tych okolicznościach Högsta förvaltningsdomstolen (naczelný sąd administracyjny) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 63 TFUE stoi na przeszkodzie uregulowaniom krajowym, zgodnie z którymi dywidenda wypłacona przez spółkę będącą rezydentem na rzecz akcjonariusza (udzieltowca) niebędącego rezydentem podlega opodatkowaniu u źródła, podczas gdy dywidendy takie – wypłacone akcjonariuszom (udzieltowcom) będącym rezydentami – podlegają opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem obliczanym na podstawie fikcyjnego dochodu, które w zaoczeniu ostatecznie ma odpowiadać normalnemu opodatkowaniu całości dochodów kapitałowych tego akcjonariusza (udzieltowca)?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

26 Poprzez swoje pytanie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 63 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, na mocy którego dywidendy wypłacone przez spółkę będącą rezydentem podlegają opodatkowaniu u źródła w chwili, gdy dywidendy te zostają wypłacone na rzecz funduszu emerytalnego niebędącego rezydentem, a gdy dywidendy te zostają wypłacone na rzecz funduszu emerytalnego będącego rezydentem, podlegają one opodatkowaniu zryczałtowanym podatkiem obliczanym na podstawie fikcyjnego dochodu, które w zaoczeniu ostatecznie ma odpowiadać opodatkowaniu całości dochodów kapitałowych zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

27 Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że do środków zakazanych przez art. 63 ust. 1 TFUE zaliczają się, jako ograniczenia w przepływie kapitału, środki mogące zniechęcać osoby niebędące rezydentami do dokonania inwestycji w danym państwie członkowskim lub mogące zniechęcać osoby będące rezydentami w tym państwie członkowskim do dokonywania inwestycji w innych państwach (zob. w szczególności wyroki: z dnia 8 listopada 2012 r., Komisja/Finlandia, C-342/10, EU:C:2012:688, pkt 28; z dnia 22 listopada 2012 r.,

28 Dok?adniej rzecz ujmuj?c, niekorzystne traktowanie przez dane pa?stwo cz?onkowskie dywidend wyp?acanych funduszom emerytalnym nieb?d?cym rezydentami w stosunku do traktowania zastrze?onego dla dywidend wyp?acanych funduszom emerytalnym b?d?cym rezydentami mo?e zniech?ca? sp?ki z siedzib? w pa?stwie cz?onkowskim innym ni? to pierwsze pa?stwo cz?onkowskie do inwestowania w tym pierwszym pa?stwie cz?onkowskim, a w konsekwencji stanowi ograniczenie w swobodnym przep?ywie kapita?u, zakazane, co do zasady, przez art. 63 TFUE (zob. wyroki: z dnia 8 listopada 2012 r.; Komisja/Finlandia, C?342/10, EU:C:2012:688, pkt 33; z dnia 22 listopada 2012 r., Komisja/Niemcy, C?600/10, nieopublikowany, EU:C:2012:737, pkt 15).

29 Zgodnie z uregulowaniem rozpatrywanym w post?powaniu g?ównym fundusze emerytalne podlegaj?, w odniesieniu do dywidend, które s? im wyp?acane, dwóm odmiennym systemom opodatkowania, których zastosowanie zale?y od, tego czy dany fundusz jest rezydentem w pa?stwie cz?onkowskim sp?ki wyp?acaj?cej dywidendy, czy te? takim rezydentem nie jest.

30 Z postanowienia odsy?aj?cego wynika bowiem, ?e jedynie dywidendy wyp?acane funduszom emerytalnym nieb?d?cym rezydentami przez szwedzk? sp?k? podlegaj? opodatkowaniu podatkiem u ?ród?a w wysoko?ci 30% warto?ci brutto dywidend, przy czym stawka ta mo?e zosta? obni?ona na mocy umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Jak wskazuje s?d odsy?aj?cy, zgodnie z umow? zawart? pomi?dzy Królestwem Szwecji a Królestwem Niderlandów dywidendy otrzymane przez PMT podlegaj? podatkowi u ?ród?a o stawce 15%.

31 Natomiast dywidendy wyp?acane funduszom emerytalnym b?d?cym rezydentami nie podlegaj? opodatkowaniu takim podatkiem u ?ród?a, lecz podatkiem od dochodów kapita?owych, którego podstaw? opodatkowania oblicza si? dwuetapowo. W pierwszej kolejno?ci nale?y ustali? warto?? wszystkich aktywów istniej?cych na pocz?tku roku podatkowego, pomniejszon? o warto?? zobowi?za? z tego okresu. W drugiej kolejno?ci t? kwot? netto mno?y si? przez ?rednie oprocentowanie obligacji skarbowych z roku poprzedzaj?cego dany rok podatkowy. W ten sposób otrzymany wynik stanowi fikcyjny dochód, który podlega opodatkowaniu stawk? 15%.

32 Ró?nica pomi?dzy tymi dwoma systemami dotyczy, w szczególno?ci, metody obliczania podstawy opodatkowania, a tak?e sposobów poboru tego podatku, przy czym nominalna stawka podatku w ramach tych dwóch systemów jest taka sama.

33 W odniesieniu do kwestii, czy uregulowanie prawne pa?stwa cz?onkowskiego takie jak to rozpatrywane w post?powaniu g?ównym stanowi ograniczenie w swobodnym przep?ywie kapita?u, nale?y ustali?, czy takie odmienne traktowanie w zakresie opodatkowania dywidend wyp?acanych funduszom emerytalnym, w zale?no?ci od tego, czy s? one rezydentami, czy te? nie, prowadzi do niekorzystnego traktowania funduszy nieb?d?cych rezydentami w stosunku do funduszy b?d?cych rezydentami.

34 Do s?du odsy?aj?cego, który ma wy??czn? kompetencj? do dok?adnego rozpatrzenia przedstawionych mu okoliczno?ci faktycznych sprawy, nale?y zbadanie, czy w odniesieniu do rozpatrywanych w tej sprawie dywidend stosowanie do skar??cego w post?powaniu g?ównym podatku pobranego u ?ród?a w wysoko?ci 15% przewidzianego przez dwustronn? umow? o unikaniu podwójnego opodatkowania prowadzi do tego, ?e skar??cy ów ostatecznie ponosi wi?ksze obci??enie podatkowe w Szwecji ni? obci??enie ponoszone przez fundusze emerytalne b?d?ce rezydentami w odniesieniu do dywidend o takim samym charakterze (zob. podobnie wyrok z dnia 17 wrze?nia 2015 r., Miljoen i in., C?10/14, C?14/14 i C?17/14, EU:C:2015:608, pkt 48).

35 W tym wzgl?dzie rz?dy szwedzki i niemiecki zauwa?y?y, ?e ocen? tak? nale?y

przeprowadzi? dla okresu obejmuj?cego kilka lat, który odpowiada?by cyklowi koniunktury, co pozwoli?oby wykaza?, zdaniem wspomnianych rz?dów, ?e opodatkowanie tych dywidend na podstawie jednej b?d? drugiej metody prowadzi do tego samego skutku po zako?czeniu danego cyklu koniunktury.

36 W zwi?zku z tym nale?y ustali?, czy s?d odsy?aj?cy powinien dokona? oceny w zakresie ewentualnego niekorzystnego traktowania dywidend wyp?acanych funduszm emerytalnym nieb?d?cym rezydentami dla okresu obejmuj?cego kilka lat, badanych ??cznie, tak jak zalecaj? wspomniane rz?dy, czy te? ocena taka powinna zosta? przeprowadzona w skali roku, dla ka?dego roku zaskar?onego okresu, tak jak wskazuje Komisja.

37 Nale?y zauwa?y?, po pierwsze, ?e o ile, zdaniem rz?du szwedzkiego, metoda opodatkowania rycza?owego ma na celu obj?cie jednolitym podatkiem bezpo?rednich i po?rednich oszcz?dno?ci oraz wyrównanie opodatkowania w czasie, o tyle z akt sprawy przedstawionych Trybuna?owi wynika, ?e podatek od dochodów kapita?owych, któremu podlegaj? fundusze emerytalne b?d?ce rezydentami, oblicza si? w skali roku. Trybuna? orzek? ju?, ?e okresem istotnym dla porównania obci??e? podatkowych na?o?onych na dywidendy wyp?acane rezydentom i nierezydentom jest okres brany pod uwag? wobec dywidend wyp?acanych rezydentom (zob. podobnie wyrok z dnia 17 wrze?nia 2015 r., Miljoen i in., C?10/14, C?14/14 i C?17/14, EU:C:2015:608, pkt 51).

38 Po drugie, w odniesieniu do swobody prowadzenia dzia?alno?ci gospodarczej Trybuna? orzek?, i? zak?adaj?c nawet, ?e system podatkowy danego pa?stwa cz?onkowskiego jest cz??ciej korzystny dla podatników b?d?cych nierezydentami, to w dalszym ci?gu w przypadkach, gdy system ten okazuje si? dla tych podatników niekorzystny, prowadzi on do nierównego traktowania w porównaniu z podatnikami b?d?cymi rezydentami oraz stwarza tym samym przeszkod? dla swobody podejmowania i wykonywania dzia?alno?ci gospodarczej (zob. podobnie wyroki: z dnia 14 grudnia 2000 r., AMID, C?141/99, EU:C:2000:696, pkt 27; z dnia 22 marca 2007 r., Talotta, C?383/05, EU:C:2007:181, pkt 31). Podobnie Trybuna? orzek? ju?, i? okoliczno??, ?e uregulowanie krajowe stawia nierezydentów w mniej korzystnej sytuacji, nie mo?e zosta? zrekompensowana przez fakt, ?e w innych sytuacjach to samo uregulowanie traktuje nierezydentów w ten sam sposób co rezydentów (wyrok z dnia 18 lipca 2007 r., Lakebrink i Peters-Lakebrink, C?182/06, EU:C:2007:452, pkt 23).

39 Z wyk?adni takiej wynika, ?e ewentualne niekorzystne traktowanie dywidend wyp?acanych funduszm emerytalnym nieb?d?cym rezydentami w danym roku podatkowym nie mo?e zosta? zrekompensowane mo?liwym korzystnym traktowaniem tych funduszy w ci?gu innych lat podatkowych.

40 W ka?dym razie, jak zauwa?y?a Komisja, a rz?d szwedzki nie zakwestionowa? jej twierdzenia, maj?ce zastosowanie przepisy prawa nie przewiduj? mechanizmu pozwalaj?cego zagwarantowa?, ?e obci??enie podatkowe nak?adane na dywidendy krajowe otrzymane przez fundusze emerytalne b?d?ce rezydentami b?dzie takie samo jak to nak?adane dywidendy o tym samym charakterze otrzymywane przez fundusze emerytalne nieb?d?ce rezydentami.

41 Wynika z tego, ?e ocena istnienia ewentualnego niekorzystnego traktowania dywidend wyp?acanych funduszm emerytalnym nieb?d?cym rezydentami powinna zosta? dokonana, oddzielnie, za ka?dy rok podatkowy.

42 Otó?, jak sam przyzna? rz?d szwedzki w pkt 48 swoich uwag na pi?mie, w latach, w których oprocentowanie rzeczywiste akcji jest wy?sze ni? oprocentowanie rycza?owe odpowiadaj?ce oprocentowaniu obligacji skarbowych, jak by?oby, w szczególno?ci, w obecnej sytuacji na rynku, dla funduszu emerytalnego nieb?d?cego rezydentem korzystne jest zap?acenie ? zamiast

podatku od dywidend ? podatku dochodowego, takiego jak ten nakładany na fundusze emerytalne będące rezydentami.

43 Opinię tę, co do zasady, podziela sąd odsyłający, który wyjaśnia, że w odniesieniu do metody obliczania podstawy podatku od dochodów kapitałowych wynik opodatkowania może być korzystniejszy w niektórych latach dla akcjonariuszy (udzielników) będących rezydentami, a w innych latach korzystniejszy dla akcjonariuszy (udzielników) niebędących rezydentami.

44 Skoro odmienne traktowanie wynikające z przepisów podatkowych państwa członkowskiego takich jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym w odniesieniu do opodatkowania dywidend wypłacanych funduszom emerytalnym będącym rezydentami i opodatkowania dywidend o tym samym charakterze wypłacanych funduszom emerytalnym niebędącym rezydentami może prowadzić do tego, że dywidendy wypłacane tym ostatnim funduszom ponoszą większe obciążenia podatkowe niż obciążenia ponoszone przez fundusze emerytalne będące rezydentami, takie odmienne traktowanie może zniechęcać owe fundusze emerytalne niebędące rezydentami do inwestowania w tym państwie członkowskim, a w konsekwencji stanowi ograniczenie w swobodnym przepływie kapitału, zakazane, co do zasady, przez art. 63 TFUE.

45 Zgodnie z art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE art. 63 TFUE nie narusza jednak prawa państw członkowskich do stosowania odpowiednich przepisów ich prawa podatkowego traktujących odmiennie podatników, którzy nie znajdują się w takiej samej sytuacji ze względu na miejsce zamieszkania lub siedziby będą inwestowania kapitału.

46 Przytoczone postanowienie, jako odstępstwo od podstawowej zasady swobodnego przepływu kapitału, należy interpretować ściśle. Dlatego też nie można go interpretować w ten sposób, że wszelkie przepisy podatkowe przewidujące odmienne traktowanie podatników ze względu na miejsce ich zamieszkania lub siedziby będą państwa członkowskie inwestowania ich kapitału są automatycznie zgodne z traktatem FUE. W rzeczywistości bowiem wyjątek przewidziany w art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE sam jest ograniczony przez ust. 3 tego artykułu, który stanowi, że środki krajowe określone w ust. 1 tego artykułu „nie powinny stanowić arbitralnej dyskryminacji ani ukrytego ograniczenia w swobodnym przepływie kapitału i płatności w rozumieniu art. 63 [TFUE]” (zob. wyrok z dnia 10 kwietnia 2014 r., Emerging Markets Series of DFA Investment Trust Company, C-190/12, EU:C:2014:249, pkt 55, 56 i przytoczone tam orzecznictwo).

47 Odmienne traktowanie, jakie dopuszcza art. 65 ust. 1 lit. a) TFUE, należy więc odróżnić od dyskryminacji zakazanej przez art. 65 ust. 3 TFUE. Z orzecznictwa Trybunału wynika jednak, że aby krajowe przepisy podatkowe takie jak rozpatrywane w postępowaniu głównym mogły zostać uznane za zgodne z postanowieniami traktatu dotyczącymi swobodnego przepływu kapitału, przewidziane przez nie odmienne traktowanie winno dotyczyć sytuacji, które nie są obiektywnie porównywalne, będą winno być uzasadnione nadrzędnymi względami interesu ogólnego (zob. wyrok z dnia 10 maja 2012 r., Santander Asset Management SGIIC i in., od C-338/11 do C-347/11, EU:C:2012:286, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo).

48 Należy przypomnieć, że istnienie porównywalnego charakteru sytuacji transgranicznej i sytuacji wewnętrznej należy badać z uwzględnieniem celu realizowanego przez rozpatrywane przepisy krajowe (wyrok z dnia 8 listopada 2012 r., Komisja/Finlandia, C-342/10, EU:C:2012:688, pkt 36 i przytoczone tam orzecznictwo), a także przedmiotu i treści tych przepisów (zob. wyrok z dnia 10 maja 2012 r., Komisja/Estonia, C-39/10, EU:C:2012:282, pkt 51).

49 Ponadto przy ocenie, czy wynikająca z rozpatrywanych przepisów prawnych różnica w traktowaniu odzwierciedla obiektywnie istniejącą różnicę sytuacji, można brać pod uwagę tylko

ustanowione w tych przepisach w?a?ciwe kryteria rozró?niaj?ce (wyrok z dnia 10 maja 2012 r., Santander Asset Management SGIIC i in., od C?338/11 do C?347/11, EU:C:2012:286, pkt 28).

50 W niniejszym przypadku, jak wskazano w pkt 29 niniejszego wyroku, rozpatrywane w post?powaniu g?ównym uregulowanie ustanawia kryterium rozró?niaj?ce oparte na miejscu siedziby funduszu emerytalnego otrzymuj?cego dywidendy, poprzez opodatkowanie dywidend otrzymanych przez fundusze emerytalne nieb?d?ce rezydentami podatkiem u ?ród?a i tych otrzymanych przez fundusze emerytalne b?d?ce rezydentami podatkiem od dochodów kapita?owych.

51 Nale?y zatem zbada?, czy w ?wietle celu, a tak?e przedmiotu i tre?ci uregulowania rozpatrywanego w post?powaniu g?ównym fundusze emerytalne b?d?ce rezydentami oraz fundusze emerytalne nieb?d?ce rezydentami znajduj? si? w porównywalnej sytuacji.

52 W tym wzgl?dzie nale?y zaznaczy?, ?e podatek nak?adany na fundusze emerytalne b?d?ce rezydentami ma inny cel ni? podatek, któremu podlegaj? fundusze emerytalne nieb?d?ce rezydentami. Zatem podczas gdy pierwsze fundusze podlegaj? opodatkowaniu od ca?o?ci ich dochodów, obliczanych na podstawie ich aktywów pomniejszonych o ich zobowi?zania, do których stosuje si? zrycza?towan? stop? rentowno?ci oprocentowania, niezale?nie od rzeczywistego pobrania dywidend w danym roku podatkowym, drugie fundusze podlegaj? opodatkowaniu od dywidend otrzymanych w Szwecji w tym?e roku.

53 Otó? w ramach systemu emerytalnego, którego cz??ci? s? fundusze emerytalne, uregulowanie prawa krajowego dotycz?ce opodatkowania wspomnianych funduszy ma na celu wprowadzenie opodatkowania neutralnego i niezale?nego od koniunktury ró?nego rodzaju aktywów oraz wszelkich rozpatrywanych form oszcz?dno?ci emerytalnych.

54 Dla osi?gni?cia takiego celu ca?o?? aktywów funduszu emerytalnego b?d?cego rezydentem podlega rocznemu opodatkowaniu rycza?towemu, który odzwierciedla zysk z tych aktywów, niezale?nie od uzyskania dochodu z owych aktywów, w szczególno?ci, pobrania dywidend.

55 Taki podatek od dochodów funduszy emerytalnych b?d?cych rezydentami jest nak?adany przez Królestwo Szwecji, b?d?ce pa?stwem rezydencji tych funduszy emerytalnych i dysponuj?ce z tego wzgl?du kompetencj? podatkow? w zakresie wszystkich dochodów tych funduszy.

56 Natomiast w odniesieniu do funduszy emerytalnych nieb?d?cych rezydentami w Szwecji, zgodnie z dwustronn? umow? o unikaniu podwójnego opodatkowania zawart? z Królestwem Niderlandów owo pa?stwo cz?onkowskie posiada jedynie kompetencj? podatkow? w zakresie opodatkowania dochodów uzyskanych ze znajduj?cych si? w Szwecji aktywów tych funduszy. Królestwo Szwecji opodatkowuje zatem dywidendy otrzymane przez fundusze emerytalne nieb?d?ce rezydentami jako pa?stwo ?ród?a dywidend.

57 Skoro na mocy tej umowy Królestwo Szwecji nie dysponuje kompetencj? w zakresie opodatkowania aktywów funduszu emerytalnego nieb?d?cego rezydentem takich jak rozpatrywane w post?powaniu g?ównym, znajduj?cych si? na jego terytorium, samo posiadanie aktywów w Szwecji nie mo?e natomiast prowadzi? do opodatkowania w tym pa?stwie cz?onkowskim.

58 Z powodu ograniczonej kompetencji podatkowej Królestwa Szwecji w odniesieniu do funduszy emerytalnych nieb?d?cych rezydentami to pa?stwo cz?onkowskie nie mo?e zatem opodatkowa? ca?o?ci aktywów tych funduszy emerytalnych.

59 W tej sytuacji cel realizowany przez uregulowanie krajowe rozpatrywane w postępowaniu gównym polegajcy na zastosowaniu opodatkowania neutralnego i niezaleznego od koniunktury róznego rodzaju aktywów oraz wszelkich rozpatrywanych form oszczdnooci emerytalnych, który zakada, e fundusze emerytalne s opodatkowane od caoci ich aktywów, nie moe zosta osigniety w odniesieniu do funduszy emerytalnych niebdcych rezydentami.

60 Cel ten, który zakada równie, e fundusze emerytalne s opodatkowane w skali roku i niezalenie od tego, czy dywidendy zostay wypacone, nie moe tak e zosta osigniety poprzez opodatkowanie dywidend otrzymanych przez fundusze emerytalne niebdce rezydentami zgodnie z metod rycza tow, opierajc si przy obliczaniu nalenego podatku na wartooci aktywów bazowych, poniewa, jak zosta o wskazane w pkt 56-58 niniejszego wyroku, fundusze emerytalne niebdce rezydentami mog w ka dym razie zosta opodatkowane jedynie wtedy, gdy dywidendy zostan im wypacone.

61 Ponadto, jak zasadniczo zauwa y? rzecznik generalny w pkt 32 i 33 jego opinii, neutralno?? podatku pod wzgl dem formy inwestowania, do której d?y rozpatrywane w postępowaniu gównym uregulowanie, zakada opodatkowanie caoci zainwestowanego kapita u podatnika, bez wzgl du na sk ad jego portfela inwestycyjnego.

62 Cel taki nie moe zosta osigniety w przypadku funduszu emerytalnego niebdcego rezydentem, podlegajcego w Szwecji podatkowi jedynie od jego dochodów majcych swoje ród o w tym pa stwie cz onkowskim.

63 Naley zatem uzna, e w wietle celu realizowanego przez uregulowanie krajowe oraz jego przedmiotu i treoci fundusz emerytalny niebdcy rezydentem nie znajduje si w sytuacji porównywalnej do tej, w której znajduje si fundusz emerytalny bdcy rezydentem.

64 Majc powy sze na uwadze, warto ponadto przypomnie, i? o ile stosowanie wobec funduszy emerytalnych bdcych rezydentami i tych niebdcych rezydentami dwóch rónych sposobów opodatkowania jest w niniejszej sprawie uzasadnione odmienn? sytuacj? miedzy tymi dwiema kategoriami podatników, o tyle Trybuna? orzek? ju?, e je eli chodzi o koszty uzyskania przychodu bezpo rednio zwi zane z dzia alno ci?, z tytu u której osi gni te zostay dochody podlegaj ce opodatkowaniu w danym pa stwie cz onkowskim, rezydenci i nierezydenci tego pa stwa znajduj? si? w porównywalnej sytuacji (wyrok z dnia 17 wrze nia 2015 r., Miljoen i in., C?10/14, C?14/14 i C?17/14, EU:C:2015:608, pkt 57).

65 Do s?d odsy?aj?cego nale y zatem zbadanie, czy metoda opodatkowania maj ca zastosowanie do funduszy emerytalnych bdcych rezydentami pozwala? przez obliczanie podstawy opodatkowania wspomnianych funduszy i, w szczególno ci, przez uwzgl dnianie ich zobowi za? przy obliczaniu podstawy kapita owej? uwzgl dni? ewentualne koszty uzyskania przychodu bezpo rednio zwi zane z otrzymaniem dywidend, jak PMT wydaje si? utrzymywa?. W takim wypadku nale a oby dopu ci? uwzgl dnienie takich kosztów tak e w stosunku do funduszy emerytalnych niebdcych rezydentami.

66 Biorc pod uwag? ca o?? powy szych rozwa a?, na pytanie prejudycjalne nale y odpowiedzie?, i? art. 63 TFUE nale y interpretowa? w ten sposób, e:

– nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, na mocy którego dywidendy wypacone przez spó k? bdc? rezydentem podlegaj? opodatkowaniu u ród a w chwili, gdy dywidendy te zostaj? wypacone na rzecz funduszu emerytalnego niebdcego rezydentem, a gdy dywidendy te zostaj? wypacone na rzecz funduszu emerytalnego bdczego rezydentem, podlegaj? one opodatkowaniu zrycza towanym podatkiem obliczanym na podstawie fikcyjnego

dochodu, które w za?o?eniu ostatecznie ma odpowiada? opodatkowaniu ca?o?ci dochodów kapita?owych zgodnie z powszechnie obowi?zuj?cymi przepisami prawa.

– stoi jednak na przeszkodzie temu, aby fundusze emerytalne nieb?d?ce rezydentami pobieraj?ce dywidendy nie mog?y uwzgl?dnia? ewentualnych kosztów uzyskania przychodu bezpo?rednio zwi?zanych z otrzymaniem dywidend, gdy metoda obliczania podstawy opodatkowania funduszy emerytalnych b?d?cych rezydentami przewiduje takie uwzgl?dnienie, czego zbadanie nale?y do s?du odsy?aj?cego.

W przedmiocie kosztów

67 Dla stron w post?powaniach g?ównych niniejsze post?powanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed s?dem odsy?aj?cym, do niego zatem nale?y rozstrzygni?cie o kosztach. Koszty poniesione w zwi?zku z przedstawieniem uwag Trybuna?owi, inne ni? koszty stron w post?powaniu g?ównym, nie podlegaj? zwrotowi.

Z powy?szych wzgl?dów Trybuna? (pierwsza izba), orzeka, co nast?puje:

Artyku? 63 TFUE nale?y interpretowa? w ten sposób, ?e:

– **nie stoi on na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, na mocy którego dywidendy wyp?acane przez spó?k? b?d?c? rezydentem podlegaj? opodatkowaniu u ?ród?a w chwili, gdy dywidendy te zostaj? wyp?acone na rzecz funduszu emerytalnego nieb?d?cego rezydentem, a gdy dywidendy te zostaj? wyp?acone na rzecz funduszu emerytalnego b?d?cego rezydentem, podlegaj? one opodatkowaniu zrycza?towanym podatkiem obliczanym na podstawie fikcyjnego dochodu, które w za?o?eniu ostatecznie ma odpowiada? opodatkowaniu ca?o?ci dochodów kapita?owych zgodnie z powszechnie obowi?zuj?cymi przepisami prawa;**

– **stoi jednak na przeszkodzie temu, aby fundusze emerytalne nieb?d?ce rezydentami pobieraj?ce dywidendy nie mog?y uwzgl?dnia? ewentualnych kosztów uzyskania przychodu bezpo?rednio zwi?zanych z otrzymaniem dywidend, gdy metoda obliczania podstawy opodatkowania funduszy emerytalnych b?d?cych rezydentami przewiduje takie uwzgl?dnienie, czego zbadanie nale?y do s?du odsy?aj?cego.**

Podpisy

* J?zyk post?powania: szwedzki.